

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ БД – 5111400 – 3.03

2018 йил “18” 08

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

2018 йил “25” 08

ТИЛЛАР ЎҚИТИШ МЕТОДИКАСИ
ВА ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	100000	–	Гуманитар
Таълим соҳаси:	110000	–	Педагогика
	120000	–	Гуманитар
Таълим йўналишлари:	5111400	–	Хорижий тил ва адабиёти (тиллар бўйича)
	5120100	–	Филология ва тилларни ўқитиш (роман-герман филологияси)

Тошкент – 2018

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил “25” августдаги 744-сонли буйруғининг б-иловаси билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг 2018 йил “18” августдаги 4-сонли баённомаси билан маъқулланган.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

- Қ.Д.Тўхтаева – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси” кафедраси мудири, ф.ф.н., доцент.
- Л.Т.Ахмедова – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси” кафедраси профессори, п.ф.д.
- Ж.Ж.Жалолов – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси” кафедраси профессори.
- В.И.Нормуратова – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси” кафедраси доценти, п.ф.н.

Такризчилар:

- А.М.Мамадалиев – Низомий номидаги ТДПУ, педогогика фанлари номзоди, чет тиллар факультети декани.
- Х.Д.Палуанова – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси” кафедраси мудири, ф.ф.д.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2018 йил “27” июндаги “б”-сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Тиллар ўқитиш методикаси ва таълим технологиялари фани ихтисослик фани саналиб, у талабаларни ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан олий ва ўрта таълим муассасалари ўқитувчисини касбий фаолиятга тайёрлайди. Фаннинг долзарблиги ўқитувчи фаолияти учун бирламчи ҳисобланган педагогик кўникма ва маҳоратнинг шаклланиш зарурияти билан белгиланади.

Ўқув фанининг асосий мазмуни “Таълим тўғрисида”ги Қонун, Ўзбекистон Республикасининг кадрлар тайёрлаш Миллий дастури, давлат таълим стандарти талаблари, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармонлари, шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–2909-сонли қарорида белгиланган устувор вазифалар мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар бўлғуси педагог кадрларнинг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қилади.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Фанни ўқитишдан мақсад – талабани чет тил ўқитувчиси касбий фаолиятига назарий ҳамда амалий жиҳатдан тайёрлашдан иборат. Замонавий методиканинг асосий муаммолари билан таништириш “Тиллар ўқитиш методикаси ва таълим технологиялари” фанининг асосий вазифаси саналади. Ушбу фан талабаларни ўзлари ишлаётган таълим муассасаларида олиб бориладиган дарсларда дуч келиши мумкин бўлган аниқ вазифаларни моҳирона ҳал этишга йўналтиради. Бунда асосий эътибор талабаларнинг амалий кўникмаларини ишлаб чиқиш, асосий касбий малакасининг шаклланиши; дарснинг онгли, тарбиявий ва таълимий мақсадларини шакллантириш; мавзу асосида ўқув материални режалаштириш; дарснинг режаси ва конспектини тузиш; савол ва топшириқлар тузиш, сўровлар ўтказиш ҳамда билимни далилий баҳолаш; ўқувчиларнинг мустақил ишини ташкил этиш; ҳамкасблари ва ўз дарсларини таҳлил қилишга қаратилади.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қуйидаги талаблар қўйилади:

“Тиллар ўқитиш методикаси ва таълим технологиялари” фанини ўзлаштириш жараёнида бакалавр талабаси:

- педагогик моҳиятнинг манбаи, педагогика тарихининг асосий босқичлари, ушбу соҳадаги янги илмий ютуқлар борасида **тасаввурга эга бўлиши**;
- ёшга доир психологиянинг ўзига хос хусусиятлари ва унинг гуманитар фанларни ўқитиш методикаси билан алоқаси борасида **тасаввурга эга бўлиши**;
- гуманитар фанлар соҳасидаги анъанавий ва янги педагогик технологияларни билиши;
- таълим жараёнида ижтимоий ва педагогик фанлар интеграциясининг асосий қонуниятларини билиши ва **амалда қўллаш олиши**;

- чет тил дарсини анъанавий ва янги педагогик технологиялардан тўлақонли фойдаланган ҳолда олиб бориши;
- дарс бериш жараёнида таълимнинг замонавий техник воситалари билан ишлай олиши;
- янги илмий адабиётлар, дарсликларнинг электрон кўринишлари ва АРМ каталогларидан **фойдалана олиш кўникмасига** эга бўлиши зарур.

III. Асосий назарий қисм (маъруза машғулотлари)

1-мавзу. Узлуксиз таълим тизимида (умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари) чет тил ўқитишнинг лингводидактик масалалари

Тилларни эгаллаш Умумевропа компетенциялари. Ўзбекистонда чет тилларни ўқитиш ва ўрганиш. Чет тил ўқув предмети сифатида. Жаҳон миқёсида чет тилларни ўқитиш. Ўзбекистонда чет тилларни ўргатиш. Чет тилларни ўргатиш мақсадлари, мазмуни ва тамойиллари.

2-мавзу. Чет тилларни ўқитиш методикасининг қисқача тарихи ва унинг ривожланиш босқичлари

Чет тил ўқитиш методикаси фанининг тарихи ва хорижий ва маҳаллий тажриба.

3-мавзу. Чет тилларни ўқитиш методикасининг қисқача тарихи ва унинг ривожланиш босқичлари

Чет тил ўқитишнинг педагогик, дидактик, психологик, лингвистик ва методик тамойиллари. Ёндашув тушунчаси. Коммуникатив, шахсга йўналтирилган, интеграллашган ва компетентлик ёндашувлари.

4-мавзу. Чет тилларни ўқитиш технологиялари

Технология тушунчаси. Модулли технология. Ўйин технологиялари. Танқидий фикрлашни ривожлантириш технологияси. Ахборот коммуникацион технологияларига асосланган таълим. Ҳамкорликдаги таълим. Чет тил таълимининг гуруҳли технологиялари.

5-мавзу. Чет тилларни ўқитиш методлари

Метод тушунчаси. Лойиҳалаш методи. Кейс методи. Интерактив методи. Эвристик метод. ТРИЗ методи. Чет тил таълимининг анъанавий ва замонавий методлари.

6-мавзу. Узлуксиз таълим тизимида чет тил ўқитувчиси касбий компетенциясини шакллантириш

Касбга йўналтирилган таълимнинг мақсади ва мазмуни. Чет тил ўқитувчисининг касбий компетенцияси. Чет тил ўқитувчиси касбий компетенциясининг компонентлари. Чет тил ўқитувчиси касбий компетенциясини шакллантириш методлари.

7-мавзу. Чет тил дарсларини ташкил этиш шакллари
Дарснинг мақсади, вазифалари, шакллари, дарсга қўйиладиган талаблар, календарь –тематик режани тузиш технологияси.

8-мавзу. Замонавий чет тил ўқув жараёнини ташкил этиш технологиялари, метод ва усуллари

Чет тил ўқув жараёнини режалаштириш. Чет тил дарси тавсифи ва технологияси: дарсда тил муҳитини яратиш, дарснинг тарбиявий имкониятлари, дарс мақсадининг хусусияти, чет тил дарсининг мазмуни. Дарснинг мақсад, вазифаларини белгилаш ва тилга оид нутқий материални танлаш ва тайёрлаш.

9-мавзу. Чет тил дарси тузилиши ва уни ташкиллаштириш

Чет тил дарсида ўқитувчи ва ўқувчиларнинг ўзаро ҳамкорлиги шакллари. Мавзуий режа. Бир соатлик дарсни режалаштириш, дарсни кузатиш. Портфолио турлари ва тузилиши.

10-мавзу. Узлуксиз таълим тизимида чет тилларни ўқитиш воситалари ва машқлар тизими

Таълим воситалари таснифи. Машқ - чет тилларни ўқитишнинг ягона бирлиги. ЎУМ - умумтаълим муассасаларида чет тил таълими сифатини оширишнинг самарали воситаси сифатида. Замонавий дарслик: дарслик тузилиши ва тамойиллари.

11-мавзу. А1 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (1-4 синфлар)

А1 даражадаги ўқувчиларга чет тил талаффузини ўргатиш. Талаффузни ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Талаффузни баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

12-мавзу. А2 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (5-9 синфлар)

А2 даражадаги ўқувчиларга чет тил талаффузини ўргатиш. Талаффузни ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Талаффузни баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

13-мавзу. В1 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (10-11 синфлар, АЛ ва КХК ўқувчилари)

В1 даражадаги ўқувчиларга чет тил талаффузини ўргатиш. Талаффузни ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Талаффузни баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

14-мавзу. А1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. (1-4 синфлар)

A1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. Лексик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Лексикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**15-мавзу. A2 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш.
(5-9 синфлар)**

A2 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. Лексик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Лексикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**16-мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. (10-11
синфлар. A1 ва KXK ўқувчилари)**

B1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. Лексик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Лексикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**17-мавзу. A1 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш.
(1-4 синфлар)**

A1 даражадаги ўқувчиларга чет тил грамматикасини ўргатиш. Грамматик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Грамматикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**18-мавзу. A2 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш.
(5-9 синфлар)**

A2 даражадаги ўқувчиларга чет тил грамматикасини ўргатиш. Грамматик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Грамматикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**19-мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш.
(10-11 синфлар, A1 ва KXK ўқувчилари)**

B1 даражадаги ўқувчиларга чет тил грамматикасини ўргатиш. Грамматик материални ўргатишда инновацион таълим технологиялари. Грамматикани баҳолашга қўйилган CEFR талаблари.

**20-мавзу. A1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш
(1-4 синфлар)**

Чет тилни амалий жиҳатдан эгаллашда тинглаб тушунишнинг аҳамияти. A1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушуниш ўргатишнинг мақсади ва вазифалари. Тинглаб тушунишнинг асосий механизмлари ва уларни шакллантириш. Тинглаб тушунишни ўргатиш қийинчиликлари. A1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

**21-мавзу. A2 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш
(5-9 синфлар)**

A2 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатишнинг аҳамияти. Тинглаб тушунишни ўргатишнинг асосий механизмлари ва уларни ривожлантириш. Тинглаб тушунишни ўргатишда учрайдиган қийинчиликлар. A2 даражадаги ўқувчиларга тушунишни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

22-мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш (10-11 синфлар, A1 ва KXK ўқувчилари)

B1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатишнинг аҳамияти. Тинглаб тушунишни ўргатишнинг асосий механизмлари ва уларни ривожлантириш. Тинглаб тушунишни ўргатишда учрайдиган қийинчиликлар. Юқори синф ўқувчиларига тинглаб тушунишни ўргатишнинг “Top down” ва “Bottom up” усуллари. АКТ ёрдамида тинглаб тушунишни ўргатиш. B1 даражадаги ўқувчиларга тушунишни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

23-мавзу. A1 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини шакллантириш

Гапириш – таълимнинг мақсади ва воситаси сифатида. Гапиришнинг турлари, асосий механизмлари, уларни шакллантириш ҳамда ривожлантириш усуллари. A1 даражадаги ўқувчиларнинг гапиришни ўргатишнинг қийинчиликлари. Гапиришни шакллантиришда машқлар тизими. Гапиришни ўргатишда ўйин технологияларини қўллаш. A1 даражадаги ўқувчиларга гапиришни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

24- мавзу. A 2 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини ривожлантириш

Гапириш – таълимнинг мақсади ва воситаси сифатида. Гапиришнинг турлари, асосий механизмлари, уларни шакллантириш ҳамда ривожлантириш усуллари. A2 даражадаги ўқувчиларнинг гапиришни ўргатишнинг қийинчиликлари. Гапиришни шакллантиришда машқлар тизими. Гапиришни ўргатишда интерфаол технологиялардан фойдаланиш. A2 даражадаги ўқувчиларга гапиришни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

25-мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини ривожлантириш

Гапиришнинг турлари, асосий механизмлари, уларни шакллантириш ҳамда ривожлантириш усуллари. B1 даражадаги ўқувчиларга гапиришни ўргатишнинг қийинчиликлари. Гапиришни шакллантиришда машқлар тизими. Танқидий фикрлашни ривожлантириш технологияси. B1 даражадаги ўқувчиларга гапиришни ўргатишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

26- мавзу. A1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш

Ўқиш - чет тил ўқитишнинг мақсад ва воситаси сифатида. Ўқишни ўргатиш босқичлари. Ўқиш турлари ва уларни шакллантиришга мўлжалланган машқлар тизими. Назорати турлари ва шакллари. Ўқитишни ўргатишда график органайзерларнинг аҳамияти. A1 даражадаги ўқувчиларнинг ўқиш малакасига қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

27- мавзу. A2 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш

Ўқиш - чет тил ўқитишнинг мақсад ва воситаси сифатида. Ўқишни ўргатиш босқичлари. Ўқиш турлари ва уларни шакллантиришга мўлжалланган машқлар тизими. Назорати турлари ва шакллари. Ўқитишни ўргатишда график органайзерларнинг аҳамияти. A2 даражадаги ўқувчиларнинг ўқиш малакасига қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

28- мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш

Ўқиш - чет тил ўқитишнинг мақсад ва воситаси сифатида. Ўқишни ўргатиш босқичлари. Ўқиш турлари ва уларни ривожлантиришга мўлжалланган машқлар тизими. Назорати турлари ва шакллари. Ўқитишни ўргатишда график органайзерларнинг аҳамияти. B1 даражадаги ўқувчиларнинг ўқиш малакасига қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

29-мавзу. A1 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш

Ёзувни ўргатишнинг мақсад ва вазифалари. Ёзма нутқни ўргатиш технологияси. Таълимнинг турли босқичларида ёзув, орфография (тўғри ёзиш) кўникмаларига ва ёзма нутқ малакасига эга бўлишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

30-мавзу. A2 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш

Ёзувни ўргатишнинг мақсад ва вазифалари. Ёзма нутқни ўргатиш технологияси. A2 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш. Ёзув, орфография (тўғри ёзиш), пунктуация (тиниш белгилар) кўникмаларини ривожлантириш. Ёзув малакасига қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

31-мавзу. B1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш

Ёзувни ўргатишнинг мақсад ва вазифалари. Ёзма нутқни ўргатиш технологияси. (Press – формуласи. Brainstorming. Spider-man. Net work Tree, Fishbone). Таълимнинг турли босқичларида ёзув, орфография (тўғри ёзиш), пунктуация (тиниш белгилар) кўникмаларига ва ёзма нутқ малакасига эга бўлишга қўйилган CEFR талаблари ва баҳолаш.

32-мавзу. Чет тилни ўргатишда назорат ва тест турлари

Чет тил билим, кўникма ва малакаларни назорат қилишда CEFR талаблари. Чет тил бўйича билим, кўникма ва малакаларни назорат қилиш турлари, шакллари. Тест турлари.

33-мавзу. Чет тил бўйича дарсдан ташқари ишлар

Чет тил бўйича дарсдан ташқари ишнинг аҳамияти. Чет тил бўйича дарсдан ташқари ишларнинг турлари ва шакллари. Чет тил дарси бўйича дарсдан ташқари ишларни ташкиллаштириш ва режалаштириш тамойиллари. Таълимнинг турли босқичларида чет тил бўйича дарсдан ташқари ишларни тайёрлаш ва ўтказиш технологиялари. Ўқув жараёнида мустақил таълимни ташкил этиш.

IV. Семинар машғулотлари бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Узлуксиз таълим тизимида (умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари) чет тил ўқитишнинг лингводидактик масалалари.
2. Чет тилларни ўқитиш методикасининг қисқача тарихи ва унинг ривожланиш босқичлари.
3. Чет тилларни ўқитиш методикасининг қисқача тарихи ва унинг ривожланиш босқичлари.
4. Чет тилларни ўқитиш технологиялари
5. Чет тилларни ўқитиш методлари
6. Узлуксиз таълим тизимида чет тил ўқитувчиси касбий компетенциясини шакллантириш.
7. Чет тил дарсларини ташкил этиш шакллари.
8. Замонавий чет тил ўқув жараёнини ташкил этиш технологиялари, метод ва усуллари.
9. Чет тил дарси тузилиши ва уни ташкиллаштириш.
10. Узлуксиз таълим тизимида чет тилларни ўқитиш воситалари ва машқлар тизими.
11. А1 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (1-4 синфлар)
12. А2 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (5-9 синфлар).
13. В1 даражадаги ўқувчиларга талаффузини ўргатиш. (10-11 синфлар, АЛ ва КХК ўқувчилари).
14. А1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. (1-4 синфлар).
15. А2 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. (5-9 синфлар).
16. В1 даражадаги ўқувчиларга лексикани ўргатиш. (10-11 синфлар. АЛ ва КХК ўқувчилари).
17. А1 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш. (1-4 синфлар).
18. А2 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш. (5-9 синфлар).
19. В1 даражадаги ўқувчиларга грамматикани ўргатиш. (10-11 синфлар, Ал ва КХК ўқувчилари).
20. А1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш (1-4 синфлар).
21. А2 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш (5-9 синфлар).
22. В1 даражадаги ўқувчиларга тинглаб тушунишни ўргатиш (10-11 синфлар, АЛ ва КХК ўқувчилари).
23. А1 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини шакллантириш.
24. А2 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини ривожлантириш.
25. В1 даражадаги ўқувчиларнинг гапириш компетенциясини ривожлантириш.
26. А1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.
27. А2 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.
28. В1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.

29. A1 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш.
30. A2 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш.
31. B1 даражадаги ўқувчиларга ёзувни ўргатиш.
32. A1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.
33. A2 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.
34. B1 даражадаги ўқувчиларга ўқишни ўргатиш.
35. Чет тилни ўргатишда назорат ва тест турлари.
36. Чет тил бўйича дарсдан ташқари ишлар.
37. Чет тил ўқитишнинг аудиториядан ва синфдан ташқари технологиялари.
38. Чет тил жараёнида мустақил таълимни ташкил этиш.
39. Чет тил жараёни учун тарқатма материаллар яратиш.
40. Компьютер ва он-лайн технологияларни қўллаш.
41. Талабалар билимини назорат қилувчи тестлар ва уларнинг турлари.
42. Ўқитувчи портфолиоси ва унинг тузилиши.
43. Чет тил ўқитувчисининг касбий компетенцияси.

V. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Талаба мустақил ишининг асосий мақсади – ўқитувчининг раҳбарлиги ва назорати остида муайян ўқув ишларини мустақил равишда бажариши учун унинг билим ва кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантиришдан иборат. Талабанинг мустақил ишини ташкил этишда қуйидаги шакллардан фойдаланилади:

1. Айрим назарий мавзуларни ўқув адабиёти ёрдамида мустақил ўзлаштириш.
2. Берилган мавзулар бўйича реферат тайёрлаш.
3. Назарий билимларини амалиётда қўллаш.
4. Кундалик дарс режасини тузиш.
5. Илмий анжуманларга илмий мақола, маъруза тайёрлаш.
6. Берилган мавзулар бўйича презентациялар тайёрлаш.
7. Компьютер ва он-лайн технологияларни қўллаш.
8. Ўқитувчи портфолиосини тайёрлаш.
9. Мустақил ҳолда дарс жараёнини кузатиш ва таҳлил қилиш.

Семинар машғулоти ва талабалар мустақил ишини ташкил этиш бўйича кафедра профессор-ўқитувчилари томонидан услубий кўрсатма ва тавсиялар ишлаб чиқилади.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Узлуксиз таълим тизимида чет тил ўқитишнинг ўзига хос хусусиятлари.
2. Таълимнинг турли босқичларида ўқув жараёнида замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари мисолида)
3. Таълимнинг турли босқичларида чет тили бўйича аудитория ва синфдан ташқари ҳамда мустақил ишларни ташкил этиш. (ёндашув, метод ва усуллар)
4. Таълимнинг турли босқичлари учун ўқитишнинг интерфаол методлари. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари мисолида)

5. Турли босқичларда лойиҳа технологиялари асосида ўқитиш. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
6. Ўқитувчи касбий портфолиосини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш.
7. Чет тил ўқитувчиси касбий компетенциясининг турли босқичлардаги хусусиятлари.
8. Узлуксиз таълим тизими ўқув адабиётларининг аҳамияти. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
9. Назорат иши ва унинг вазифалари намуналари.
10. Мустақил таълимнинг турли босқичдаги хусусиятлари (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
11. Чет тил таълимининг турли босқичларида дарсни режалаштириш. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
12. Чет тил дарсини АКТ асосида режалаштириш. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
13. Чет тили бўйича ЎУМ таҳлили.
14. Чет тил бўйича коммуникатив компетенцияни шакллантириш ва ривожлантиришга қаратилган машқлар тизими. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)
15. Турли таълим босқичларида тил ва нутқ материални яратишнинг дидактик асослари. (бошланғич, умумий ўрта таълим, академик лицей ва касб-хунар коллежлари мисолида)

Фан бўйича курс иши. Курс иши фан мавзуларига тааллуқли масалалар юзасидан талабаларга яқка тартибда тегишли топшириқ шаклида берилади. Курс ишининг ҳажми, расмийлаштириш шакли, баҳолаш мезонлари кафедра томонидан тузилган ишчи ўқув дастурида белгиланади. Курс ишини бажариш талабаларда фанга оид билим, кўникма ва малакаларни шакллантиришга хизмат қилади.

Курс иши учун тахминий мавзулар:

1. Академик лицей ўқувчиларига диалогик нутқни ўргатишда таълим технологияларидан фойдаланиш (Б1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
2. Касб-хунар коллежлари ўқувчиларига диалогик нутқни ўргатишда таълим технологияларидан фойдаланиш (Б1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
3. Умумтаълим мактаб ўқувчиларига гапиришни ўргатишда учрайдиган қийинчиликлар (А2 даражадаги ўқувчилар мисолида)
4. А1 даражадаги ўқувчиларнинг луғат бойлигини оширишда жисмоний ҳаракатлардан фойдланиш (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
5. А1 даражадаги ўқувчиларнинг луғат бойлигини оширишда жисмоний ҳаракатлардан фойдланиш (А 1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
6. Ўқувчиларнинг дискурс компетенцияларини ривожлантиришда ролли ўйин технологиясидан фойдаланиш. (А I level learners – 9 синф ўқувчилари)
7. Ўқувчиларнинг коммуникатив қобилиятини ривожлантиришда таълим технологияларидан фойдаланиш.

8. Ўқувчиларнинг ижтимоий –маданий компетенцияларини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти.
9. Ўқувчиларнинг коммуникатив компетенциясини шакллантиришда интерфаол технологиялардан фойдаланиш. (А2 даражадаги ўқувчилар мисолида)
10. Ўқувчиларнинг стратегик компетенцияларини ривожлантиришда интерфаол технологиялардан фойдаланиш. (А1 ўқувчилар мисолида)
11. Ўқувчиларнинг дискурс компетенциясини ривожлантиришда интерфаол таълим технологияларидан фойдаланиш. (Б1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
12. Ўқувчиларнинг дискурс компетенциясини ривожлантиришда интерфаол таълим технологияларидан фойдаланиш. (Б1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
13. Касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари диалогик нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. ((Б1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
14. Касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари дискурс компетенцияларини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти.
15. Касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари коммуникатив компетенцияларини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти.
16. Касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари оғзаки нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти.
17. Академик лицей ўқувчилари диалогик нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти.
18. Касб-ҳунар коллежлари ўқувчиларининг ижтимоий маданий компетенциясини ривожлантиришда ўйин технологияларининг аҳамияти.
19. Академик лицей ўқувчиларининг коммуникатив компетенциясини ривожлантиришда Case Study технологиясининг ўрни.
20. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг диалогик нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
21. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг оғзаки нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
22. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг диалогик нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А2 даражадаги ўқувчилар мисолида)
23. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг диалогик нутқини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А2 даражадаги ўқувчилар мисолида)
24. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг дискурс компетенциясини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)

25. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг дискурс компетенциясини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А2 даражадаги ўқувчилар мисолида)
26. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг ижтимоий –маданий компетенциясини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
27. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг коммуникатив компетенциясини ривожлантиришда таълим технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
28. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг диалогик нутқини ривожлантиришда Case Study технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
29. Умумтаълим мактаби ўқувчиларининг диалогик нутқини ривожлантиришда Case технологияларининг аҳамияти. (А1 даражадаги ўқувчилар мисолида)
30. Ўқитувчининг касбий компетенциясини ривожлантиришда оммавий очик онлайн курсларининг аҳамияти.

VI. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари¹

Асосий адабиётлар

Инглиз тили

1. Jalolov J.J., and others. English Language Teaching methodology-Т.: 2015.
2. Jalolov J.J. Чет тил ўқитиш методикаси.- Т.: 2012.
3. Ахмедова Л.Т., Нормуратова В.И. Teaching English Practicum / Практикум по методике преподавания английского языка - Т.: 2011.

Немис тили

1. Brinitzer Michaela, Hans-Jurgen Hantschel, Sandra Rroemer, Monika Moller-Frorath, Lourdes Ros. DaF unterrichten. Basis wissendidaktik Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Ernst klett Sprachen GmbH- Stuttgart, 2013.
2. Кўчибоев А. К. Чет тиллар ўқитишнинг амалий методикаси. Самарқанд, 2012.

Француз тили

1. Жалолов Ж.Ж. Чет тил ўқитиш методикаси. Т.: 2012.
2. Хошимов Ў., И. Ёқубов. Инглиз тили ўқитиш методикаси Т.: 2003 й.
3. Bertocchini P., Costanzo E., Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE, Paris, CLE International, 2008.

Испан тили

1. Jalolov J.J. Chet tili o'qitish metodikasi. T.2012.
2. Xoshimov O', I. Yoqubov. Ingliz tili o'qitish metodikasi T. 2003 y.
3. G.C.Nebrija Metodología de enseñanza y para aprendizaje. M.2016

¹ Адабиётлар рўйхатида ҳар бир тил хусусияти ва ОТМ ахборот-ресурс марказлари имкониятларини инобатга олган ҳолда қўшимчалар киритилиши мумкин. Киритилган қўшимчалар ишчи дастурларда ўз аксини топади

Қўшимча адабиётлар

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда
5. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қонидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11.

Инглиз тили

1. Ахмедова Л.Т. Роль и место педагогических технологий в профессиональной подготовке студентов- Т.: 2009.
2. Мильруд Р.П. Методика преподавания английского языка. English language methodology: Учебное пособие для вузов. 2-изд. - Москва. Дрофа, 2007.
3. Common European Framework of Reference for languages: Learning, Teaching, Assessment. The Council of Europe - Strasbourg, 2005.
4. Rogers and Richards. Approaches and methods in Language Teaching. Cambridge University Press.
5. Harmer Jeremy. The Practice of English language Teaching. Cambridge, 2007.
6. Makhkamova G.T. Innovative Pedagogical Technologies in the English Language Teaching. Tashkent, 2017.

Немис тили

1. Азизходжаев Н. Педагогические технологии и педагогическое мастерство.Т.: 2000.
2. Саидахмедов Н. Педагогик амалиётда янги технологияларни қўллаш намуналари.-Тошкент, 2000.
3. Саидахмедов Н. Янги педагогик технологиялар (назария ва амалиёт). Тошкент, 2003.
4. Фарберман Б. Педагогическая технология и проблемы её использования.-Ташкент. 2004.

Француз тили

1. Гальскова Н.Д.. Современная методика обучения иностранным языкам. М.: 2005.
2. Азизходжаева А.К. Педагогик технология Т. 2006.
3. Bertocchini P., Costanzo E., Manuel de formation pratique pour le

professeur de FLE, Paris, CLE International, 2008.

Испан тили

1. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам. М.: 2005.
2. Фаберман С.С. Педагогическая технология. Проблемы ее использования. Т.2004
3. Соловьева Е. Н. Методика обучения иностранным языкам. М; 2005.

Интернет сайтлари

1. www.gov.uz - Ўзбекистон Республикаси ҳукумат портали
2. www.ziyonet.uz
3. <http://iteslj.org/>
4. <http://iteslj.org>
5. <http://iteslj.org>
6. <http://www.teachingenglish.org>.
7. <http://www.teachermentors.com>
8. <http://www.inspiringteachers.com>
9. <http://teachnet.org>
10. <http://www.alt-teachercert.org>
11. <http://www.tv5.org/>
12. <http://www.rfi.fr/>
13. <http://lefildubilingue.org/>
14. <http://www.cafepedagogique.net>
15. vocabularyprofile.com
- 16.1. www.google.es
- 17.2. www.marco.ele
18. www.cervantes.es
19. www.edu.uz
20. www.uzedu.uz
21. www.pedagog.uz

